

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕТЕКТИВ

КРОС У НЕБУТТЯ

ЮРІЙ
СОРОКА

Харків
«ФОЛІО»
2021

Розділ 1

25 квітня 1996 року. 19.15.

м. Кам'янець-Подільський

Сонячний диск ліниво навис над обрієм, примушуючи скелі вздовж неширокої стрічки Смотрича набухнути від жовтогарячої гамми весіннього вечора. І одразу ж карнавал буденної міської метушні почав знижувати свій темп. Вечір, який обіцяв дмухнути прохолодою після денного тепла, готувався запанувати над мальовничою старою фортецею, скелястим каньйоном Смотрича і захованими серед молодого зелені дерев вулицями Кам'янця-Подільського. Перехожі поспішали до своїх домівок, де на них очікували, завершуючи трудовий день, вечерею, телевизор і домашні справи. У міському парку культури та відпочинку з'явилися перші парочки закоханих. Повільно прогулювались, вишукуючи прикриті затінком верб лави, на яких можна було обійнятися й шепотіти ніжні слова кохання. За порослою пагонами дикого винограду огорожею обережно переступали вибоїни і буремні хвилі бруківки нещасні кам'янецькі автомобілі. Прадавнє місто князів Гедеміновичів готувалось зануритись у прохолодні весняні сутінки.

“Втім, налаштовані на романтику молоді люди були не єдиними відвідувачами парку. Ближче до виходу кружляли горілку, розклавши нехитру закуску на газеті, кілька похмурих типів, а сміттєві урни буденно обходив зарослий, наче Карл Маркс, безхатько.

— Пляшечку можна забрати? — звертався він до присутніх на лавах і йшов собі далі, згорбившись і опустивши плечі від реалій життя, що упало на нього жорстоким тягарем та не давало відчутти під ногами твердого ґрунту. На кепкування і образливі репліки не звертав уваги. Він давно звик до образ. Слова не калічать і не несуть фізичного болю. Просто йшов алейкою, минаючи тих, хто ще мав надію на лаври в кінці свого кросу у небуття. Механічно діставав із сміття пляшки, кошти за реалізацію яких дадуть можливість з'їсти вечерю і притупити біль душі кількома чарками оковитої.

На одній з лав у глибині алей безхатько минув двох чоловіків, навіть приблизно не схожих на коханців. Один з них, худий і бляклий, мав близько сорока років від народження, другий, спортивної статури, виглядав молодшим. Одягнуті чоловіки були у джинси та турецькі шкіряні куртки, тобто так, як одягались у середині дев'яностих років ХХ сторіччя дві третини чоловічого населення Кам'янця-Подільського і решти України. І якби хтось спостерігав за ними, він би помітив, що чоловіки відверто нудьгували. Молодший час від часу щось занотовував до невеличкої записної книжки. Старший нічого не записував, лише нервово палив, вочевидь побоюючись чогось відомого лише йому. Коротко відповідав на запитання, а іноді знижував плечами, напружено посміхаючись.

Чоловіком з блокнотом у руках був старший оперуповноважений міського відділу внутрішніх справ міста Кам'янця-Подільського, капітан міліції Андрій Соколовський. Його співбесідником — підозрілого вигляду громадянин, відомий в певних колах на прізвисько Косий. Косий мав за плечима дві ходки на зону за звинуваченням у зберіганні наркотиків, а у вільний час досить жваво торгував маковою соломкою і розчином. Окрім торгівлі, біографію Косого доповнювали два факти. Він був нар-

команом і сидів на міцному «кукані» у капітана Соколовського — числився таємним інформатором оперативника. З огляду на те, що Косий був у курсі усіх кримінальних подій міста, інформатором досить корисним.

Соколовський зітхнув і заховав блокнот у кишеню. Він не часто зустрічався з Косим в громадських місцях, побоюючись «спалити» агента. Але зранку капітану добряче допекли в кабінеті начальника міськвідділу. Швидкий на розправу полковник Гончар вимагав негайно розкрити серію крадіжок автомобільних коліс, від яких потерпали мікрорайони міста. Природньо, нікого не хвилювало, що старший оперуповноважений Соколовський паралельно займається розкриттям двох убивств. Мотивація тривіальна — людей не вистачає. Соколовському дуже хотілося сказати Гончару, красеню-офіцеру у розквіті літ, sacramентальну фразу: «Розуму вам не вистачає». Але сказати цього він не міг, тому змушений був сидіти у парку із своїм кращим агентом, ризикуючи, що їх помітять і дуже скоро до решти нерозкритих справ долучиться вбивство Косого. Косий теж помітно нервував, тож Андрій вирішив закінчувати зустріч. Агент швидше знався на більш серйозних речах, аніж крадіжки автомобільних коліс, і мало чим міг допомогти. Наостанок вирішив поставити кілька запитань. Так, задля годиться:

— Загальний розклад не змінився?

— В якому розумінні? — Косий припалив чергову цигарку, п'яту від початку зустрічі.

— В розумінні хто під ким ходить і хто з кого має. Ну і взагалі...

— Все як було, — буркнув Косий. — Потап банкує у центрі, Циган на периферії. Є ще кілька гавриків, але так — статисти. Сили за ними немає.

— А Потап лише кришує бариг, чи може інші задумки має?

Косий знизав плечами.

— Несповідимі шляхи... Я багато не знаю, але йому вистачає. Шухеру Потап не хоче. Хоча й свого не віддасть.

— Цей точно не віддасть, — погодився Андрій.

— Слухай, начальник, пора мені валити, без ножа ріжеш! — не витримав нарешті Косий.

Соколовський зітхнув.

— Добре, дрібочи помаленьку. Якщо за колеса дізнаєшся, не забувай.

— Забудеш вас, — буркнув Косий і, не прощаючись, почимчикував геть.

Після недовгих роздумів вирушив до виходу і Андрій. Йшов вулицями міста, вдихаючи на повні легені густий аромат квітучої черемшини, намагався не думати про справи. Іти у відділ не хотілося, нагальної потреби у цьому теж не виникало. Хоча, якби хід думок Соколовського міг простежити його безпосередній патрон — перший заступник начальника міськвідділу, майор Кульчицький Олександр Степанович, в народі просто Степанович, він неодмінно знайшов би десяток аргументів проти такого рішення підлеглого. Але, на щастя, думки підлеглих знаходяться поза межами компетенції керівництва, тож Андрій Соколовський міг дозволити собі вісім цілком заслужених годин відпочинку. Він, поза всяким сумнівом, розумів, що за нього ніхто не буде друкувати звіт за півріччя, або опитувати можливих свідків крадіжки коліс автомобіля «Москвич» по вулиці Хмельницьке шосе 13/2. Але, поклавши руку на серце, Андрію було абсолютно наплювати як на перше, так і на друге. Стосовно крадіжки, на минулому розносі у начальника міськвідділу Соколовський цілком серйозно планував купити два «лисаки» і віддати їх потерпілому, дідугану, що взяв за звичку одягати повний комплект орденів і ходити до відділу як на роботу. Так, він ветеран війни, людина заслужена. І він постраждав від злодіїв. Та навіть з огляду на такий стан справ, Андрій ненавидів дідугана лютою не-

навістю. І якщо досі не купив трикляті колеса, то тільки через банальну затримку заробітної платні. Безперечно, рано чи пізно злодіїв буде знайдено і покарано. Але про терміни можна було лише здогадуватися. Цілком ймовірно, заслужений пенсіонер до того часу доконає оперуповноваженого Соколовського або добереться до міністерських порогів у Києві.

Коли він зайшов до своєї невеличкої двокімнатної квартири на п'ятому поверсі облізлої «хрущоби», за вікном панував морок. Андрій без поспіху зняв черевики, повішав на вішалку оперативну кобуру з табельним ПМ, вимив у ванній кімнаті руки й обличчя, після чого увімкнув телевізор. Кілька секунд відсторонено спостерігав за рекламним безглуздя на екрані і почимчикував на кухню готувати яечню. Не те щоб Соколовський обожнявав яечню. Просто видумувати щось інше не знайшлося бажання, а крім нього готувати було нікому. Уже близько півроку, з тих пір, як Тетяна забрала сина і поїхала жити до матері, мотивувавши свій вчинок тим, що «з неї досить» і «він їй життя зламав». Можливо, вона мала рацію, але роздумувати над резонами дружини Андрію хотілося ще менше, аніж займатися приготуванням вечері.

Коли пательня з омлетом зайняла своє місце на журнальному столику, а остогидлі рекламні ролики на екрані телевізора дали місце футбольному матчу, Соколовський нарешті відчув себе щасливим.

«Хоч би не задзвонив телефон», — сяйнула швидка думка. Відімкнути апарат він не міг з об'єктивних причин, тож залишалося сподіватися на милосердя долі.

Повечерявши, Соколовський запалив цигарку і ліг на диван. Іноді побути наодинці — справжнє задоволення. Лише тепер відчув втому, котра сковувала тіло після добрих дванадцяти годин ходіння містом, біганини коридорами управління, розмов з базарними торгашами, бомжами, наркоманами і злодюжками. Як наслідок — очі почали

злипатися задовго до кінця першого тайму. Соколовський загасив недопалок, вимкнув телевізор і за мить вже спав.

Снів побачити не довелося. З чорного, немов дно моря безпам'ятства, вивів телефонний дзвінок. Андрій відкрив очі. За вікном розвиднялось. Годинник на стіні показував шосту п'ятнадцять ранку. Далі на милість фортуни сподіватися не доводилось.

Розділ 2

26 квітня 1996 року. 2.00.

Село Колибаївка Кам'янець-Подільського району

Віталій Потапчик, більше відомий у Кам'янці-Подільському і його околицях на прізвисько Потап, палив, збиваючи попіл у відчинене вікно пошарпаного «Мерса». Він відверто нервував. Раніше, доки не стемніло, його драгували перехожі. Хуторяни витріщались на незнайомі автомобілі під похиленим і давно нефарбованим парканом однієї з хатинок їхнього невеликого селища. Тепер, коли село вклалося спати, Потапа драгували напівп'яні розсудди Балабона, що їх він змушений був слухати кілька годин поспіль. Останній отримав своє «поганяло» через вміння без упину теревенити протягом до чорта довгого часу — табірна звичка. Той факт, що його ніхто не слухає, зупинити Балабона не міг. А тепер підливав масла в огонь Морда. Він разом з іншими допався до ящика шампанського, знайденого у будинку, тож жваво підтримував почату Балабоном розмову. Суть діалогу зводилась до філософського висновку: «Всі баби суки і їх потрібно пресувати». Потап ненавидів себе за те, що не встиг припинити пиятики раніше, але розумів: тепер вдіяти з цим нічого не можливо. Втім, заспокоював він себе, Морда і Балабон не зовсім п'яні й зможуть виконати свої обов'язки. Як і Софрон з Буньюю та Біляшем, котрі сиділи у хаті, очікуючи хазяїв.

ЗМІСТ

Розділ 1.....	3
Розділ 2.....	8
Розділ 3.....	16
Розділ 4.....	21
Розділ 5.....	25
Розділ 6.....	29
Розділ 7.....	38
Розділ 8.....	43
Розділ 9.....	49
Розділ 10	57
Розділ 11	64
Розділ 12	74
Розділ 13	80
Розділ 14	89
Розділ 15	102
Розділ 16	109
Розділ 17	115
Розділ 18	122
Розділ 19	129
Розділ 20	146
Розділ 21	153
Розділ 22	156
Розділ 23	168
Розділ 24	175

Розділ 25	182
Розділ 26	190
Розділ 27	198
Розділ 28	208
Розділ 29	215
Розділ 30	221
Розділ 31	239
Розділ 32	244
Розділ 33	253
Розділ 34	259
Розділ 35	276
Розділ 36	286
Розділ 37	306
Розділ 38	313
Розділ 39	317
Розділ 40	333
Розділ 41	346
Розділ 42	352
Розділ 43	363
Розділ 44	368
Розділ 45	378
Розділ 46	386
Розділ 47	390
Розділ 48	395
Розділ 49	401
Розділ 50	407
Розділ 51	416
Розділ 52	424
Розділ 53	429
Розділ 54	435
Епілог	438